

Status of Illicit Drugs Use in Iran and the World

Kambiz Soltaninejad, PharmD., Ph.D.

Associate Professor of Toxicology

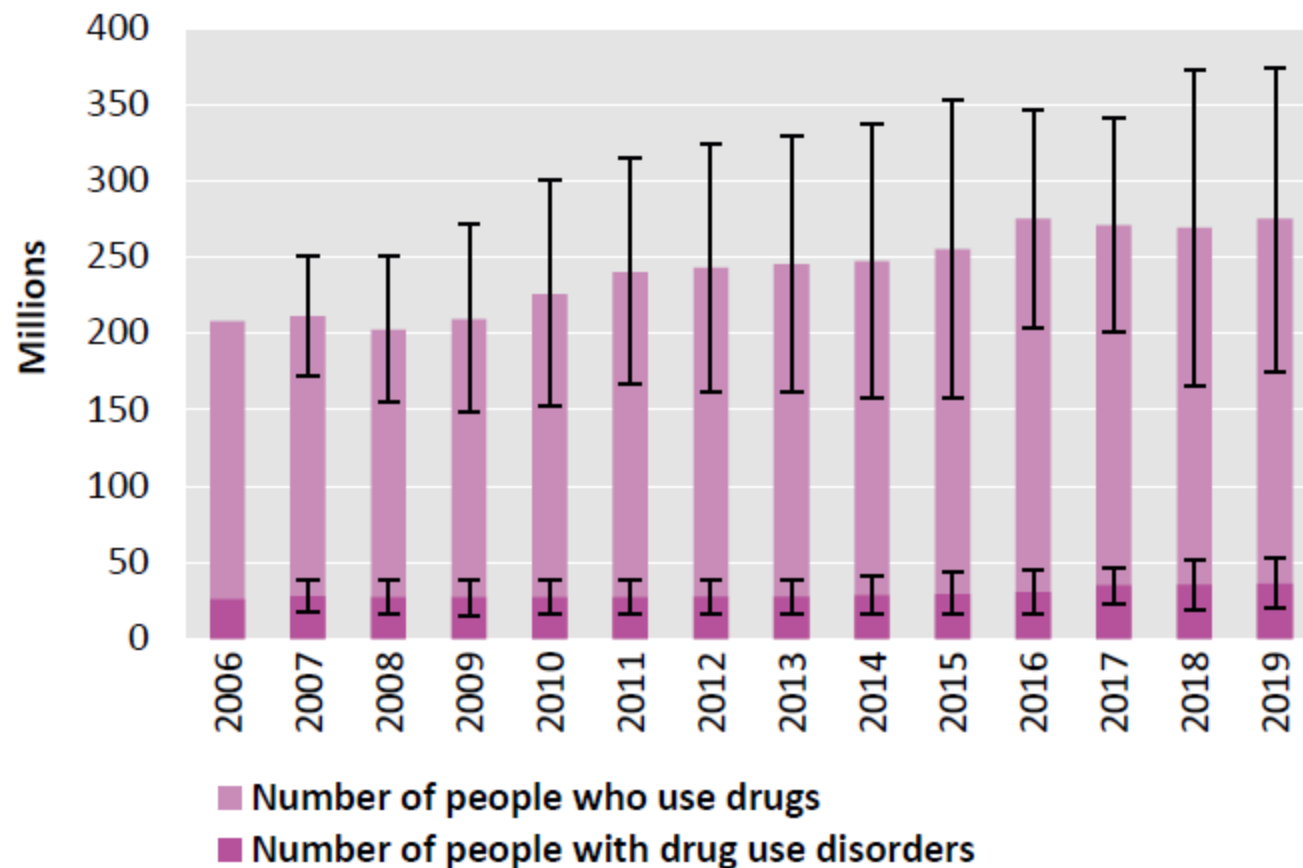
Legal Medicine Research Center, Legal Medicine Organization of Iran
Tehran, Iran

Introduction

- ▶ Globally, UNODC estimates that in 2019, 275 million people, between the ages of 15 and 64 years, past-year users of any drug.
- Approximately 36.3 million (range: 19.6 million to 53.0 million), or almost 13%, are estimated to suffer from **drug use disorders (DUD)**, meaning that their drug use is harmful to the point where they may experience drug dependence and/or require treatment. (Prevalence of DUD of 0.7 % (range: 0.4 to 1.1%) globally among the population aged 15–64.

- However, the prevalence estimates increased from 2017 onwards and the prevalence of drug use disorders (0.7%) in 2019 was higher than previously estimated (0.6% in 2016), corresponding to a change in the estimated number of people suffering from DUD from 30.5 million in 2016 to 36 million in 2019.

FIG. 12 Global number of people who use drugs and people with drug use disorders, 2006–2019

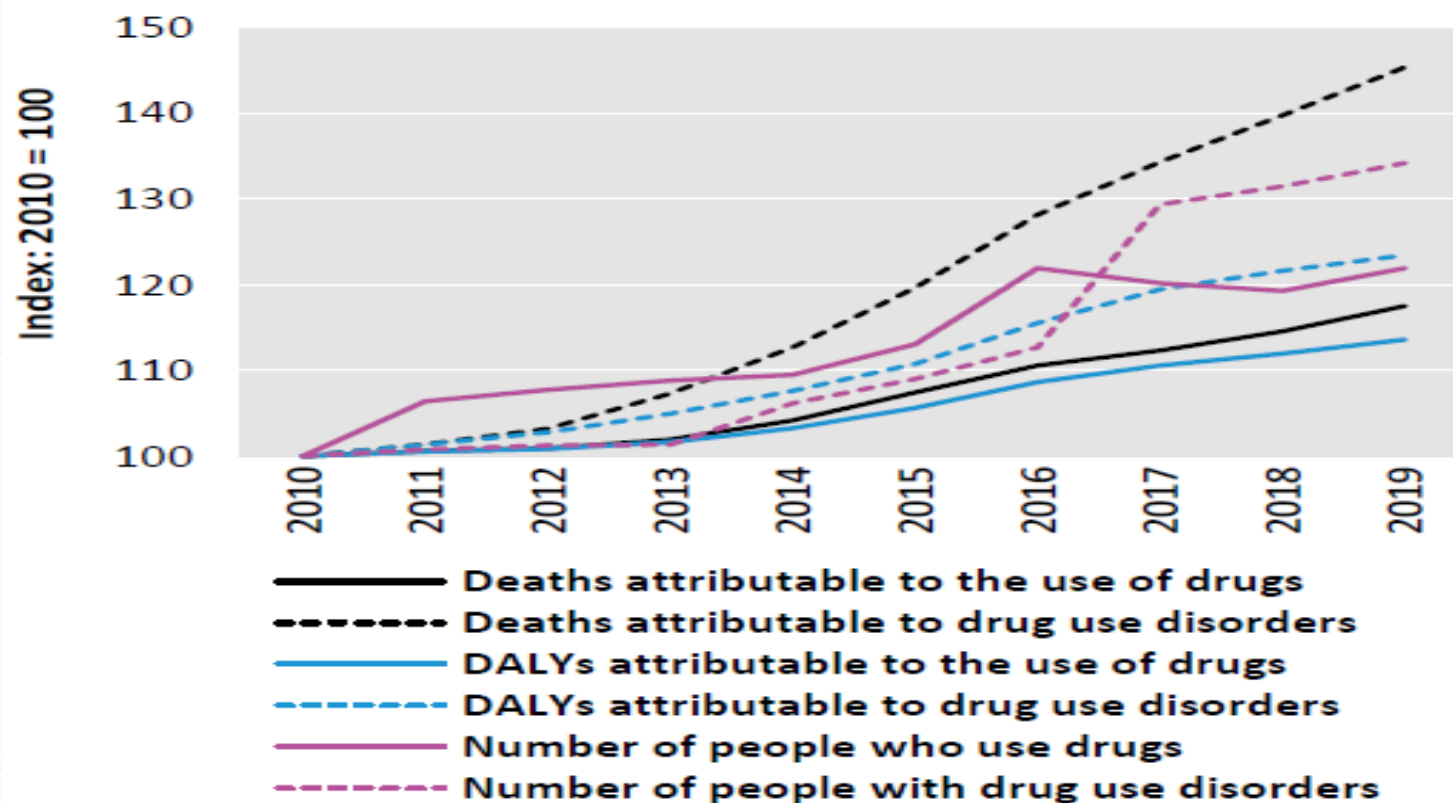
Source: UNODC, responses to the annual report questionnaire.

-
- ▶ This places a heavy burden on public health systems in terms of the prevention, treatment and care of drug use disorders and their health consequences.
 - ▶ Only one out of every six problem drug users in the world has access to treatment, as many countries have a large shortfall in the provision of services.

Health consequences of drug use

- The health consequences of drug use can include a range of negative outcomes such as drug use disorders, mental health disorders, HIV infection, hepatitis-related liver cancer and cirrhosis, overdose and premature death.
- The greatest harms to health are those associated with the use of opioids and with injecting drug use, owing to the risk of acquiring HIV or hepatitis C through unsafe injecting practices.

FIG. 21 Global trends in number of people who use drugs, those with drug use disorders, deaths and years of “healthy” life lost (DALYs) attributable to the use of drugs, 2010–2019

- According to the study, in 2019, an estimated 494,000 deaths and 30.9 million years of “healthy” life lost as a result of premature death and disability were attributable to the use of drugs.
- More than half (271,000, or 55%) of the deaths attributable to the use of drugs in 2019 were attributed to liver cancer, cirrhosis and other chronic liver diseases resulting from hepatitis C.

-
- Deaths attributed to drug use disorders (128,000) accounted for 26%, of which opioid use disorders contributed to 69%, or 88,000 deaths.

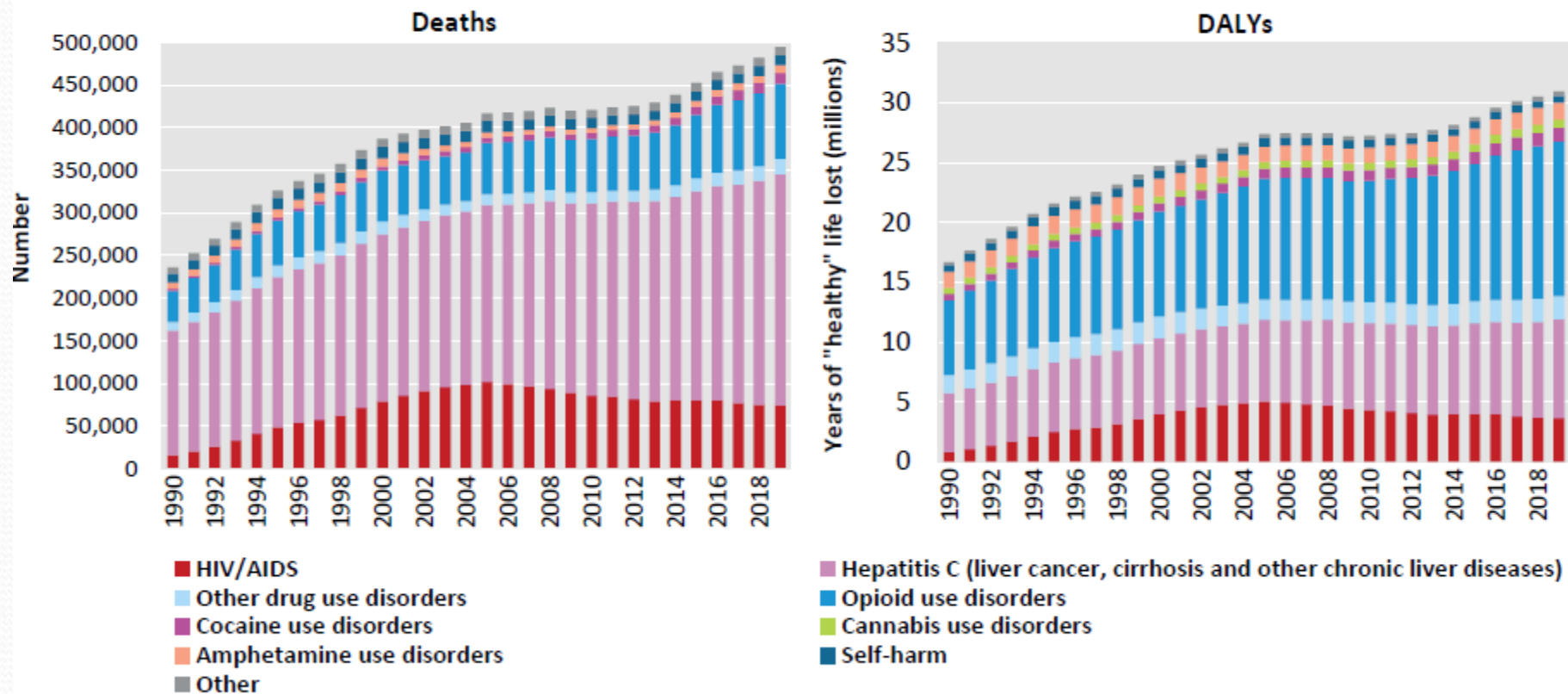
Deaths related to drug use disorders	Deaths indirectly related to drug use	Total deaths attributed to drug use
(mainly overdoses)	(e.g., liver disease due to hepatitis, HIV and AIDS, self-harm associated with drug use)	
2019	2019	
128,000	+ 366,000 =	494,000
2010–2019	2010–2019	
 by 45% 45% \Rightarrow 45%	 by 10% 8% \Rightarrow 11%	 by 17.5% 16% \Rightarrow 18%

FIG. 22 Deaths and years of “healthy” life lost (DALYs) attributable to the use of drugs, 1990–2019

Cannabis remains by far the most commonly used drug

- Worldwide, there were an estimated 200 million past-year users of cannabis in 2019, corresponding to 4.0% of the global population aged 15–64.
- The annual prevalence of the use of cannabis remains highest in North America (14.5%), the subregion of Australia and New Zealand (12.1 %), and West and Central Africa (9.4 %).
- Over the past decade, an increasing number of cannabis products with high levels of potency have been introduced onto the cannabis market.

Opioids present the greatest harm to the health of users

- Opioids are a major concern in many countries because of the severe health consequences associated with their use, including non-fatal and fatal overdose.
- In 2019, 62 million people were estimated to have used opioids (i.e., opiates and pharmaceutical and/or synthetic opioids) for non-medical reasons at the global level.

- This corresponds to 1.2 % (range 0.7 to 1.6%) of the global population aged 15–64.
- The subregions with the highest past-year prevalence of use of opioids were **North America** (3.6 %), the **Near and Middle East/South-West Asia** (3.2%) and **Oceania** (2.5%, essentially Australia and New Zealand).
- In **Asia**, more than half (58%) of the estimated global number of opioid users reside in that region.

-
- Although global estimates are not available, the non-medical use of pharmaceutical opioids is reported as a major concern in many countries, for example, in West and North Africa and in the Near and Middle East (tramadol) and in North America (hydrocodone, oxycodone, codeine, tramadol and fentanyl).
 - There are also signs of increasing non-medical use of pharmaceutical opioids in Western and Central Europe, as reflected in the increasing proportion of admissions to treatment for such use.

- Among users of opioids, nearly 31 million were past-year users of **opiates** (heroin and opium) in 2019, corresponding to 0.6 % of the global population aged 15–64.
- The subregions with the highest prevalence of use of **opiates** were the **Near and Middle East/South-West Asia** (1.8%), **South Asia** (1.1%), **North Africa** (1.1 per cent) and **Central Asia and Transcaucasia** (1%).
- Nearly 70% of the estimated global number of **opiate** users reside in **Asia**.

Use of amphetamines, in particular of methamphetamine, is increasing in North America and in parts of Asia

- In 2019, there were an estimated 27 million past-year users of amphetamines, corresponding to 0.5 per cent of the global population aged 15–64.
- The type and form of amphetamines used varies considerably from region to region:
- In North America, the non-medical use of pharmaceutical stimulants and methamphetamine is most common; in East and South-East Asia and Oceania (Australia), it is crystalline methamphetamine;

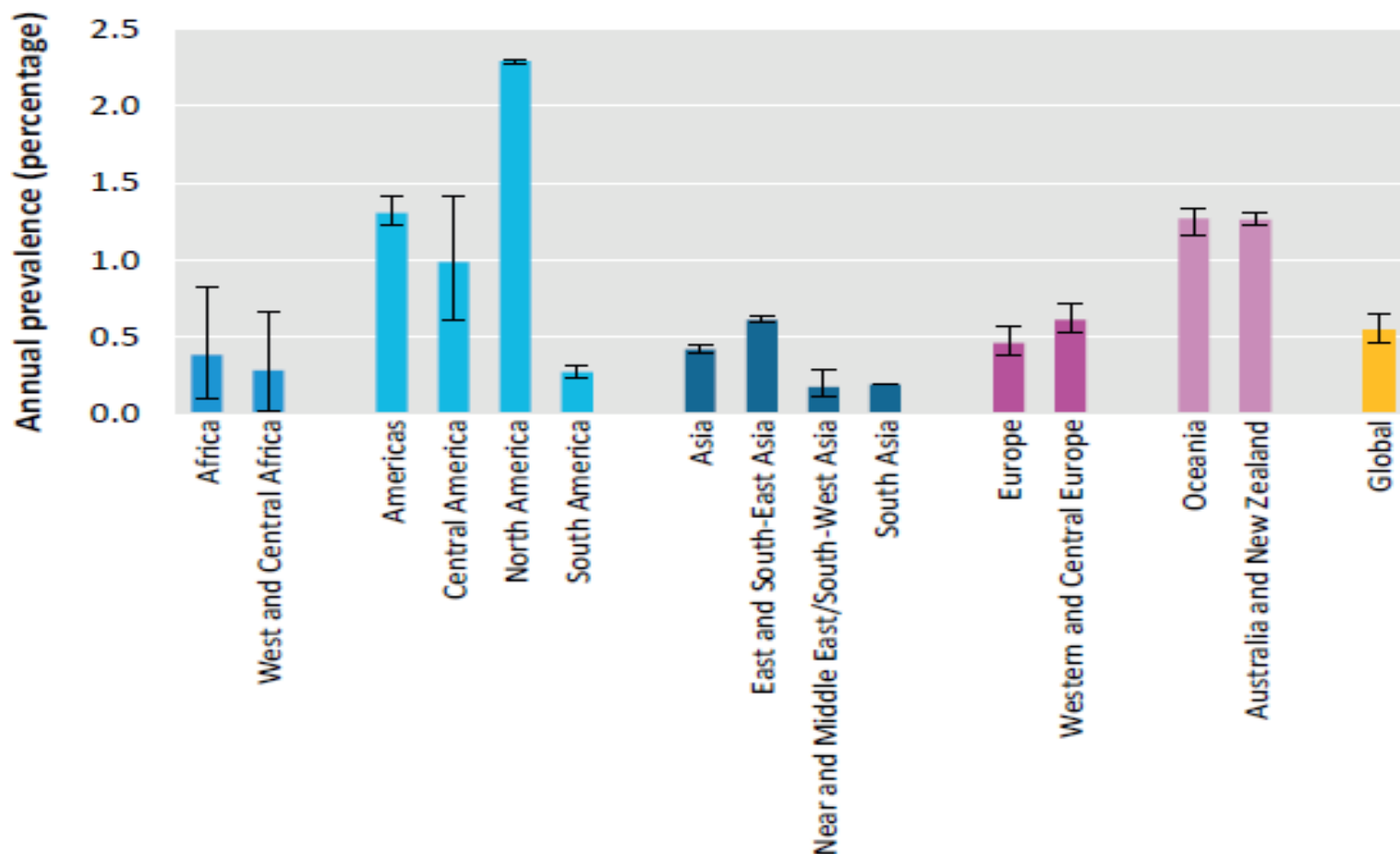

-
- In Western and Central Europe and the Near and Middle East, it is amphetamine, which in the Middle East is mainly referred to as “Captagon”.
 - In many countries in South and Central America, especially those that have reported recent survey data, the non-medical use of pharmaceutical stimulants is more common than the use of other amphetamines.

FIG. 16 Use of amphetamines, by region and subregion, 2019

Source: UNODC, responses to the annual report questionnaire.

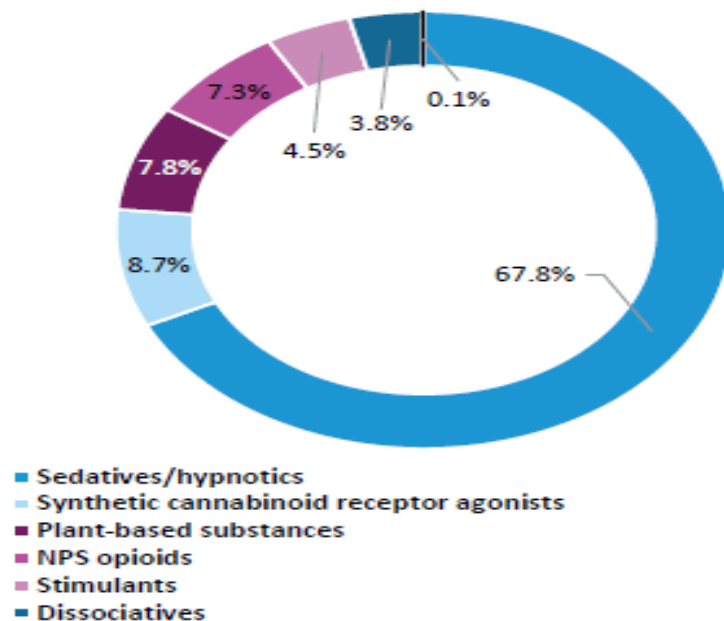
-
- Nearly 20 million people globally are estimated to have used “Ecstasy” (MDMA) in the past year, corresponding to 0.4% of the global population aged 15–64.
 - Past-year use of “ecstasy” is relatively high in the subregion of Australia and New Zealand (2.8 %), Western and Central Europe (0.9%) and North America (0.9 %).
 - The use of “ecstasy” is mainly associated with recreational nightlife settings, with higher levels of use among younger people.

Indications of increasing cocaine use in the Americas and Western and Central Europe

- Globally, an estimated 20 million people were past-year users of cocaine in 2019, corresponding to 0.4% of the global population aged 15–64.
- The prevalence of past-year use of cocaine is comparatively high in Oceania (2.7%), North America (2.1 %), Western and Central Europe (1.4 %) and South America (1 %).

New Psychoactive Substances (NPS)

FIG. 24 NPS groups emerging in toxicology cases that involved NPS reported to UNODC, January 2019–April 2020

Source: UNODC, "Current NPS threats", vol. III (October 2020).

The market for NPS is in
a constant state of flux

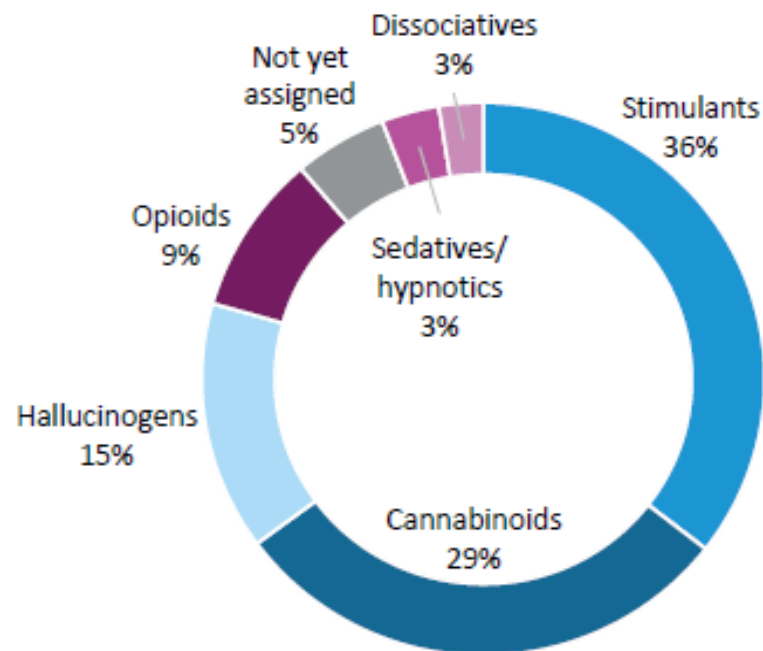
71 newly
Identified NPS
In 2019

541 different
NPS on the
market In 2019

230 NPS
not reported
since 2016

FIG. 41 Distribution of new psychoactive substances, reported for the first time at the global level in 2019, by effect group

Source: UNODC early warning advisory on new psychoactive substances.

INCREASE IN POPULATION AT MOST RISK OF DRUG USE
IS HIGHEST IN COUNTRIES WITH LOW LEVEL OF INCOME

2018

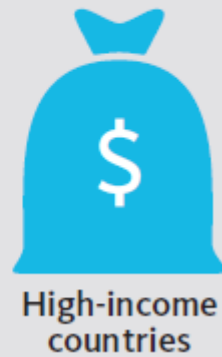

+43%

2030

+10%

-1 %

وضعیت سوء مصرف مواد در ایران

- بر اساس آخرین آمار ارایه شده توسط ستاد مبارزه با مواد مخدر کشور (در خرداد ماه سال ۱۴۰۰)، تعداد کل معتادان در ایران، ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر شامل: ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر معتاد شناسایی شده (که از تعداد ۶۴ هزار نفر معتاد متجاهر هستند) و ۱ میلیون و ۴۰۰ هزار نفر معتاد شناسایی نشده می باشند.
- نرخ معتادان در ایران ۵/۴ درصد جمعیت کشور است.
- نرخ شیوع اعتیاد در جمعیت کارگری کشور، ۲۲/۳ درصد، در دانشجویان، ۴/۷ درصد و در دانش آموزان، ۲/۱ درصد است (سال ۱۴۰۰).

اپیدمیولوژی سوء مصرف مواد در ایران

- در سال ۱۳۹۱، بر اساس آمار رسمی ستاد مبارزه با مواد مخدر و بر اساس نتایج "طرح ملی بررسی و شیوع‌شناسی اعتیاد و مصرف مواد مخدر و روان‌گردان‌ها در جمعیت عمومی" در خانوارهای ۳۱ استان کشور در مقیاس سنی ۱۵ تا ۶۴ سال صورت‌پذیرفت، تعداد تقریبی مصرف‌کنندگان مواد (از تمامی انواع) در کشور در حدود ۱،۳۲۵،۰۰۰ نفر، برآورد شد.
- مهم‌ترین مواد مصرفی در کشور در آن سال به ترتیب عبارت بودند از: تریاک و مشتقات آن، مت‌آمفتامین (شیشه)، کراک، هروئین، حشیش و اکستازی
- به عبارتی، شیشه با ۲۶ درصد، به عنوان دومین ماده مورد سوء مصرف شده در ایران در سال ۱۳۹۱ محسوب گردید.

- از آن سال تا به امروز تغییر محسوسی در الگوی مواد مورد سوء مصرف در کشور رخ داده است، به طوری که بر اساس آخرین نتایج مطالعات شیوع شناسی انجام شده توسط ستاد مبارزه با مواد مخدر کشور و مراکز دانشگاهی **در سال ۱۳۹۹** شایع ترین مواد مخدر و محرک مورد سوء مصرف در کشور عبارتند از:

- **تریاک و مشتقات آن (مرفین، هروئین)**، **حشیش** (ماریجوآنا، گل، گراس و علف) (شایع ترین ماده مورد سوء مصرف در بین دانشجویان) و **سپس مت** **آمفتامین (شیشه)**.

اپیدمیولوژی سوء مصرف مواد در ایران

- از نظر سنی، حدود ۴۵ درصد از مصرف کنندگان مواد در ایران زیر ۲۴ سال دارند.
- میانگین سن آغاز مصرف، ۲۱ سال بوده و ضمن آنکه ۵۳ درصد از جمعیت مورد مطالعه دارای شغل بودند.
- ۶۴ درصد مصرف کنندگان تحصیلات زیر دیپلم داشته و ۶۳ درصد جمعیت نمونه متاهل بودند.

• آمار سازمان پزشکی قانونی کشور حاکی از وقوع ۵۲۱۹۴ مورد مرگ در اثر مسمومیت حاد و مزمن مواد مخدر و محرک از سال ۱۳۸۰ لغایت ۱۳۹۳ شمسی در کشور می باشد.

• در سال ۱۳۹۹، ۴۶۳۷ نفر (تقریباً روزی ۱۳ نفر) بر اثر اعتیاد و عوارض آن در کشور جان باختند، که در ۱۰ سال گذشته بیشترین رقم مرگ ناشی از سوءمصرف مواد را در برمی گیرد و نسبت به تعداد متوفیان نسبت به سال قبل از آن، با رشد ۳.۷ درصدی مواجه بوده است (آمار سازمان پزشکی قانونی کشور).

- نکته مهم در این بین، مرگ ۱۰۶۸ نفر در سال ۱۳۹۹ در اثر مسمومیت با داروهای مخدر (متادون و ترامادول) است.
- در سال ۱۳۹۹، مسمومیت حاد با متادون، ترامادول و تریاک جزو شایع ترین علل مسمومیت های ناشی از مواد مخدر در بیماران در کشور می باشند.

وضعیت سوء مصرف مواد در کشور بر حسب نوع ماده مورد سوء مصرف

- از سال ۱۳۸۴ تا به امروز، همگام با شیوع مواد مخدر، محرک و روانگردان جدید در جهان، انواع و اشکال جدید مواد محرک (اکستازی، مفدرن، شیشه یا مت آمفتامین)، مخدر (کریستال هروئین، کراک هروئین، سه دودی، کروکودیل)، توهم زاها (گل، اسید، ماشروم، کتامین) در ایران نیز گزارش شده اند.
- برخی آمار از وجود یک میلیون سوء مصرف کننده الکل در ایران و وجود حدود ۲۰۰۰۰۰ معتاد به الکل دلالت دارند.
- برخی از مطالعات علمی انجام شده توسط پژوهشگران کشور نشان دهنده شیوع قابل توجه سوء مصرف داروهای مخدر و محرک مانند: متادون، ترامادول، دیفنوکسیلات، استامینوفن کدئین، بنزودیازپین ها، داروهای ضد افسردگی (TCAs, SSRIs)، متیل فنیدیت (ریتالین) می باشد.
- متأسفانه برخی از داروهای مخدر، در قالب فرآورده های گیاهی جهت درمان اعتیاد و توسط مراکز غیرمجاز و عطاری ها در کشور به فروش می رسند.

- گزارش هایی از فروش و توزیع مت آمفتامین (شیشه) در آرایشگاه های زنانه با هدف کاهش وزن (داروی لاغری) در زنان در کشور وجود دارد.

- سوء مصرف استروئیدهای آنابولیک در بسیاری از باشگاه های بدن سازی در کشور و در بین ورزشکاران این رشته گزارش شده است.

